

MAPHATTUWELO

Opattuxiwa w'olumwenku

1 Wopajeryani, Muluku opattunxe erimu ni elapo ya vathí. ² Vano elapo yira ehi-natthi omalelihiwa, khiyákhanele-vo etthu ekumi: màsi yarokhuneleya n'ipiphi; vano ephumu ya Muluku yarophuramwela va mà-sini.

³ Vano Muluku khwira:
– Okhumelele okòkòla!
Okòkòla khukhumelela.

⁴ Muluku ahona wira okòkòla iwo wari worera, khuvalanyiha okòkòla n'ipiphi.

⁵ Vano Muluku ahivaha okòkòla iwo nsina n'othana, khuvaha ipiphi nsina n'ohiyu.

Vano vahila ni vahixa: siso nahikhala ni-hiku nopajerya.

⁶ Muluku ahira-tho:

– Ekhalé erimu eriyari ya màsi, wira eva-lanye màsi awo vawaya-vawaya.

⁷ Siso vahiraneya: Muluku ahipattuxa eri-mu, khuvalanyiha màsi yari vathí n'ale yari osulu. ⁸ Muluku ahivaha esulu eyo nsina na erimu. Muluku ahòna wira vorera.

Vano vahila ni vahixa: siso nahikhala ni-hiku nanenli.

⁹ Muluku ahira-tho:

– Màsi ari vathí va erimu ethukumane nipuro nimosà, yòneye ethaya yolipa.

Siso vahiraneya. ¹⁰ Nipuro nlo nowuma

Muluku ahivaha nsina na etthaya; vano ni-puro nathukumanne mäsì ahivaha nsina na ephareya. Muluku ahòna wira vorera.

¹¹ Muluku ahira-tho:

– Etthaya emeleke sorerela sa khula enamuna: makukhu ni malaxi anima ephyó ni miri sinima mihokorokho sikhalanne inuku saya.

Siso vahiraneya. ¹² Etthaya yahimela sorerela sa khula enamuna: makukhu ni malaxi anima iphyó sa muxovo aya ni miri sinima mihokorokho sa muxovo aya, sikhalanne inuku saya. Muluku ahona wira vorera.

¹³ Vano vahila ni vahixa: siso nahikhala nihiku naneraru.

¹⁴ Muluku ahira-tho:

– Sikhálé mithuko wirimu, wira sivalanyihe ohiyu ni othana, wira sisuweliheke mahiku ni myeri n'iyakha, ¹⁵ seiyo-tho sikhálé mithuko sa wirimu sinimwàlela elapo.

Siso vahiraneya. ¹⁶ Muluku ahipattuxa mithuko mili sulupale: mmosá mulupalexa wira omwàleleke othana, mukina mwamukhani wira omwàleleke ohiyu. Ahipattuxa-tho itheneri. ¹⁷ Muluku ahipweha mithuko iyo wirimu, wira simwàleleke elapo, ¹⁸ settiheke othana ni ohiyu, sivalanyihe okòkola n'ipiphi. Muluku ahona wira vorera.

¹⁹ Vano vahila ni vahixa: siso nahikhala nihiku nanexexe.

²⁰ Muluku ahira-tho:

– Mmäsini satteke itthu sikumi, nave musulu evaveke axipalame (axinuni).

Siso vahiraneya. ²¹ Tthiri Muluku ahipattuxa inama sulupalé sa mphareya n'itthu sothene sikumi sa khula enamuna sinetta mmäsini; ahapattuxa-tho axipalame othene anvava musulu; khula enama muxovo aya. Muluku ahòna wira vorera.

²² Muluku ahirerihana iyo, iraka:

– Murelaneke, munjerereyeke: musareyeke mmäsini a mphareya; axipalame etotholaneke mulaponi.

²³ Vano vahila ni vahixa: siso nahikhala nihiku nanethanu.

²⁴ Muluku ahira-tho:

– Mulaponi sitotholaneke itthu sikumi sa khula enamuna: inama sa vaté n'ye sinipurula n'inama sa mutakhwani, khula enama muxovo aya.

Siso vahiraneya. ²⁵ Muluku ahipattuxa inama sowali sa mutakhwani n'inama sa vaté n'ye sothene sinipurula vathí, khula enama muxovo aya. Muluku ahòna wira vorera.

²⁶ Muluku ahira-tho:

– Nimúpe mutthu onlattanahu, onlikana ni hiyo. Akhalé mwanene ihopa sa mphareya n'ipalame sa musulu n'inama sa vaté n'inama sowali sa mutakhwani n'ye sothene sinipurula vathí.

²⁷ Muluku ompattuxale mutthu, alikanyihaka mmansawe:

Muluku ompattuxale mutthu, ailattanihaka mwanene.

Owo, àpattuxaka atthu, àpakalé alopwana n'athiyana.

²⁸ Vano Muluku aharerihana, àhimeryaka wira:

– Mwayareke an'inyu, munjerereyeke: musareyeke mulaponi mothene. Mwerttiheke elapo yothene. Mukhaleke axinene ihopa sa mphareya n'axipalame a musulu n'inama sothene sinetta vathí.

²⁹ Muluku ahimimya-tho wira:

– Kihovahani malaxi othene animèla iphyó, ari mulaponi mothene mwa vathí, ni miri sothene sirina mihokorokho n'inuku saya, wira sikhaleke yoly'anyu. ³⁰ Vano inama sothene sa mulaponi n'axinuni othene a musulu n'itthu sothene sikumi sinetta vathí, miyo kovaha munyepu wothene onimèla vathí, wira okhaleke yoly'aya.

Siso vahiraneya. ³¹ Vawehalyawe itthu sothene sapattunxyawe, Muluku ahòna wira sothene sari sorera vanjene.

Vano vahila ni vahixa: siso nahikhala nihiku nanethanu na mosa.

2 Siso Muluku ahimaleliha erimu ni elapo n'itthu sothene sinikhala memmo.

² Nihiku nanethanu nenli, Muluku ahimaliha muteko wothene wavanryawe: nihiku nanethanu nenli, ahiihya muteko wavarawe.

³ Muluku ahirerihana nihiku nla nanethanu nenli, khwithanlelaka okhala nawawe, okhala wira nihiku nenlo ahiihya muteko wothene w'opattuxa wavanryawe.

⁴ Ala maphattuwele a erimu ni elapo ya vathí, okathi wapattuxiwaya.

Maphattuwele a mutthu

Nihiku nenlo Apwiya Muluku napattunxaya erimu ni elapo, ⁵ miri sa mutakhwani khisakunve okhala, nave iphyó sa mmatta khisakunve omèla, okhala wira Apwiya Muluku nlelo khiyarupihenle epula elapo ya vathí, nnàkhala khakhanle mutthu òlima e-

tt haya. ⁶ Vano nattu ttu anikhuma mutthaya-ni, ananiha etthaya ya mulaponi.

⁷ Apwiya Muluku yahihavula etthaya vakhani ya vathí, yahimùpa mutthu, khumwi-selela mphulani n'iphumu sa ekumi: siso mutthu khukhala mukumi.

⁸ Apwiya Muluku yahipaka ematta wEdeni, epantte enikhuma nsuwa: khumuhelaka memmo mutthu amùpalyaya. ⁹ Apwiya Muluku yahimèliha mmatta memmo miri sa khula enamuna, sarera wona, sasiva olya mihokorokho saya; yahiphattaya-tho mwiri wa ekumi mmatta eriyari ni mwiri onsuwe-liha oreriwa walá otakhaliwa.

¹⁰ Muró wanikhuma mwEdeni, wavira onanihaka ematt'eyo, memmo mwakawanyeyaya miratthi mixexe. ¹¹ Muratthi wopajerya waihaniwa Pixoni, yowo orukurenrye elapo yothene y'o Havila, memmo muri-mo ewero yorera, ¹² yohakanyereya; memmo-tho mwaphwanyaneyaya ephwamwasi yowunkhela ni maluku òwarya. ¹³ Muratthi wanenli waihaniwa Gihoni, yowo onrukurerya elapo yothene y'o Kuxi. ¹⁴ Muratthi waneraru waihaniwa Tigri onikhwa onikhuma nsuwa, elapo ya wAsiria. Muratthi wanexexe waihaniwa Eufrate.

¹⁵ Apwiya Muluku yahinvelela mutthu mmatta mwa wEdeni, khumukhalihya memmo wira alimeke, asukeke. ¹⁶ Vano Apwiya Muluku yahimulaka mutthu, emwirelaka:

– Munowerya olya mihokorokho sothene siri mmatta-mu: ¹⁷ muhilyé pahi mihokorokho sa mwiri onsuwelihya oreriwa ni otakhaliwa. Mwalyá vale mihokorokho iya, tthiri munimokhwa.

¹⁸ Apwiya Muluku yahihimya wira:

– Khivamurerele mutthu okhala mekhawe. Kintthuna ompattuxerya mukhaliheryo womphwanela.

¹⁹ Vano Apwiya Muluku yahùpa n'itthaya inama sothene sa mutakhwani n'axinuni othene a musulu, khurwana oholo wa mutthu, wira esuwele masina owo akelawe ovaha: siso saromolenlyawe mutthu khul'etthu ekumi, nenlo pi nsina naya. ²⁰ Siso mutthu ahivaha nsina inama sothene sa vaté n'axipalame othene a musulu n'inama sothene sowali sa mutakhwani. Nto owo kha-phanyale mukhaliheryo wamphwanenle.

²¹ Vano Apwiya Muluku yahimuruhela mulopwana ikhove sinjene: varupalyawe, yahimukumihya eparari emosá, nipuro naya yahipharihela-vo ethayi. ²² Eparari yakuxalyaya wa mulopwana, Apwiya Muluku yahi-

mùpa muthiyana, khumuroihela mulopwana. ²³ Vano mulopwana, vamònalayawe muthiyana, ahimiyá wira:

– Tthiri ola nikhuva na makhuv'aka, erutthu ya erutthu aka! Ola nsina nawe ti muthiyana, okhala wira okumihiwé mwa mulopwana. ²⁴ Tivó mulopwana onahiyawe atithi awe n'ame awe, anakhala vamosá ni mwar'awe: òwanli aya enakhala ntoko mutthu mmosaru pahi.

²⁵ Vano òwanli aya, mulopwana ni mwar'awe, yakhala pwitipwiti: nto khiyòna-sa ehaya.

OPAJERYA WA ETAMPI NI WA OHAWA

Etampi yopajerya

3 Enowa yari mulavilavi ovikana inama sothene sa mutakhwani Apwiya Muluku sipattuxalyaya. Enowa eyo yahimukoha muthiyana wira:

– Ekekhai wira Muluku òhokhottiheryani olya mihokorokho sa miri sothene sa mmatta?

² Muthiyana ahakhula wira:

– Ninniweyaya olya mihokorokho sa miri sa mmatta, ³ nto muhokorokho wa mwiri ori mmatta eriyari, Muluku ohimyalé wira: “Muhilyé-ru yowo, nnakhala muhivaré-ru yowo. Mwalya-ru, munimokhwa”.

⁴ Enowa yahimwakhula muthiyana wira:

– Nnari, khamunokhwa! ⁵ Muluku onnisuwela wira nihiku ninkelanyu olya, maitho anyu anothukuwa, nyuwo munokhala ntoko Muluku, musuwelaka oreriwa n'utakhaliwa.

⁶ Muthiyana ahona wira mihokorokho sa mwiri ule sanirerela: awehexexaka sanimukumihya murima, saniphwanela otthukula muru. T'arukunlyawe muhokorokho mmosá, khulya: ahinvaha-tho iy'awe arinawe, owo-tho khulyaka. ⁷ Okathi ene yowo òwanli yahitthukuwasa maitho, khwisonelaka wira khiyáwan'etthu: tivó yahitthavasa matakuru a murale, khwitthukelasaka muyununi.

⁸ Vano yahiwa mukhitto w'Apwiya Muluku yettakasa mmatta, makaripi variryale-ne: mulopwana ni mwar'awe yahitthyawasa va maithoni v'Apwiya Muluku, khwipithasa eriyari ya miri sa mmatta. ⁹ Apwiya Muluku yahimwihana mulopwana yiraka:

- Nyuwo muri vai?

¹⁰ Owo ahakhula wira:

- Kiwale mukhitto anyu mmatta, kihova, okhala wira nkiwanre etthu, kihipithá.

¹¹ Apwiya Muluku khwira:

- Mulèliwé nani wira khammwanre etthu? Murimolya muhokorokho wa mwiri ule wokhottihenryakani?

¹² Mulopwana ahakhula wira:

- Muthiyana okivahalyanyu okhala mwar'aka t'okivahale muhokorokho, miyo kiholya.

¹³ Vano Apwiya Muluku yahimukoha muthiyana yiraka:

- Mwirénle-ní siso?

Muthiyana khwakhula wira:

- Enowa p'ikotonthe, miyo khulyaka.

okhala wira yowo t'ukhanle mai a atthu othene.

²¹ Vano Apwiya Muluku yahimpakela Adamu ni mwar'awe malaya a esapala, khwawarihasaka. ²² Vavo Apwiya Muluku yahihimya wira:

- Mmone mutthu òlikanne ni hiyo, asuwelaka oreriwa n'utakhaliwa. Ni vano ahittukhulé-tho ntata nawe, arukulaka muhokorokho wa mwiri wa ekumi: sisa ahilyé, akhalá mukumi vohimala-tho!

²³ Vano Apwiya Muluku yahimomola mutthu mmatta mwa wEdeni, wira alimeke etthaya yakumihiwawe. ²⁴ Vamomonlyaya, yahipweha mmatta mwa wEdeni maKerubi mpantte onikhuma nsuwa, ni ophanka wa moro walikana ni etari, wira elipeleleke ephiro y'omwirini wa ekumi.

Ehukhumu n'uroromela

¹⁴ Vano Apwiya Muluku yahihimerya enowa wira:

- Okhala wira ohira siso, onotakhaliwa wa inama sothene sa vaté ni wa inama sothene sa mutakhwani; onimwipurulaka ni erukulu awo, onimolyaka etthaya mahiku othene onthunawo okhala. ¹⁵ Miyo kinowinaniha weyo ni muthiyana, kinimwinaniha nloko nawo ni nloko na muthiyana: osulu awe onimonyakela muru, weyo ophavelaka oluma nnawu.

¹⁶ Vano Apwiya Muluku ahimuhimerya tho muthiyana wira:

- Kinimunjerya ohawa w'orupala wanyu: mwayaraka an'inyu, munohawaka yanjene. Munimwettaka ni omutthuna vanjene iy'anyu, vano owo onimolamulelakani.

¹⁷ Numalá, Apwiya Muluku yahimuhimerya mulopwana wira:

- Okhala wira momwiwelela mwar'inyu, mulyaka muhokorokho wa mwiri ule wokhottihenryakani, kiraka: "Muhilyeké", etthayá yotakhaliwa mulattu wa nyuwo. Munohawela yoly'anyu mahiku othene a okumi anyu. ¹⁸ Etthaya enimophuwelani miwa n'ikhuwa: nyuwo munolyaka mihokorokho sa mutakhwani. ¹⁹ Munophwanyaka yolya n'uretthela wa witho wanyu mpakha nihiku ninrowanyu otthikela mutthayani, okhala wira mùpiwé ni etthaya yeyo. Tthiri nyuwo mwà etthayá, munotthikela-tho mutthayani memmo.

²⁰ Adamu ahinvaha mwar'awe nsina na Hawa (enihimya wira Muthiyana mukumi),

BIBLIA - Solempwa sa Muluku
A Bíblia em língua Macua - Moçambique

Tradução ecuménica
feita pelo Centro Catequético Paulo VI - Anchilo (Nampula)
em acordo com as Sociedades Bíblicas

Imprima-se
+ Manuel Vieira Pinto, Bispo de Nampula
Nampula, 15 de Agosto de 1981

© Diocese de Nampula e Sociedade Bíblica de Moçambique